Gebruik en kennis van middelen tegen pijn, koorts en ontsteking bij patiënten uit de huisartsenpraktijk

Haio: VAN KERSCHAVER Tineke , U.G.
Promotor: CHRISTIAENS Thierry , U.G.
Praktijkopleider: HACQUAERT Rafael

Context: In de huisartsenpraktijk valt op dat mensen frequent analgetica gebruiken en deze vaak verkeerd toepassen, zowel bij zichzelf als bij hun kinderen. Deze vaststelling doet ons zorgen maken over de risico?s die sommige patiënten lopen.

Onderzoeksvraag: Met deze studie willen we de kennis en het gebruik van pijnstillers bij volwassenen nagaan en risicogroepen identificeren in de huisartspraktijk. Dezelfde vraagstelling bij kinderen werd uitgevoerd door een collega-haio Dr. Karen Vandensteen.

Methode: Via de website van CEBAM zijn verschillende databanken geraadpleegd. Vooral in Pubmed werden artikels gevonden met volgende keywords: adults, analgesics en OTC en MeSH-termen: 'Nonprescription Drugs/administration & dosage', ?analgesics therapeutic use? en ?nonprescription?. De gebruikte restricties waren Engelstalige teksten, gratis artikels (via UGent), studies bij volwassenen en afhankelijk van het verkregen aantal artikels werd er gelimiteerd o.b.v. publicatiejaar. Bij de verkregen artikels werd een selectie gemaakt o.b.v. de titels en abstracts, zodat er uiteindelijk 15 bruikbare artikels overbleven. In deze studie werden vragenlijsten opgesteld over het gebruik en de kennis van paracetamol en NSAID?s en aspirine. De enqu?tes werden na de consultatie meegegeven met de patiënten tussen 1 mei en 31 augustus 2011 in twee verschillende huisartspraktijken in Oost-Vlaanderen. Nadien werden de gegevens verwerkt met SPSS 19.

Resultaten: De 88 deelnemers van de vragenlijst voor volwassenen gaven aan gemiddeld ??n maal of minder paracetamol te hebben gebruikt in de laatste drie maanden. Ontstekingsremmers werden vooral niet gebruikt in dit tijdsbestek. Qua dosering van paracetamol werden geen bijzonderheden gevonden. De bijwerkingen en contra-indicaties van paracetamol en NSAID?s en aspirine waren eerder beperkt gekend. Wat de informatiebronnen betreft waren de arts, de apotheker en de bijsluiter de belangrijkste. De subgroep van patiënten die een ziekenhuisopname hadden in het laatste jaar gebruikten significant meer ontstekingsremmers en hadden minder kennis over de bijwerkingen en contra-indicaties van deze producten.

Conclusie: Uit de studie is naar voren gekomen dat patiënten een beperkte kennis over paracetamol, NSAID?s en aspirine hebben. Patiënten met een opname in het laatste jaar vormen een risicogroep voor oneigenlijk gebruik van pijnstillers. Het lijkt evident dat er in de praktijk meer navraag moet worden gedaan naar het gebruik van deze middelen, en dan vooral bij deze risicogroep.